

Újévi gondolatok (1978)

A tavalyi „Újévi gondolatok”-ban a hivatalába lépő Carter várható politikai magatartásával kapcsolatban megemlégtünk, hogy a détant kulcskérdés volt az elnökválasztás során, ... hogy az amerikai közönség összekapcsolja saját polgári életformájának védelmét a szovjetnek eladott kelet-európai sorsával, és éppen emiatt elfordult a választás alkalmával Ford elnöktől, aki Kissingerrel karöltve kellett magát, ... hogy az amerikai polgár arra az ismeretlenre adta a szavazatát, aki Kissinger leváltását ígerte, mert Kissinger és a détant szó azonos fogalmak voltak az amerikaiak szemében. Megállapítottuk, hogy Ford kiállt a détant mellett, és ezért bukott ki. Carter a détantot szovjet praktikának minősítette, általában ezen a ponton támadta a kissingeri külpolitikát, de a felületes választópolgár nem vette észre, hogy a támadás nem a détant lényegét, hanem annak taktikai vezetését érintette. Aggodalmunkat felkeltette – és ezt a tavalyi újévi cikkben felemlítettük – Carter kijelentése, hogy: a détant-politikát szélesebb alapokra akarja helyezni.

Ez a kijelentés nem a nyilvánosság előtt hangzott el, hanem része volt egy távirati válasznak, amit a Demokrata Párt elnökjelöltje az Észak-amerikai Magyar Szervezetek Koordináló Bizottságának küldött 1976. szeptember 25-én. Nem tudjuk, hogy a nemes intézmény miként értelmezte a szélesebb alapokat, de igazságtalanok sem kívánunk lenni az emigrációs intézménnyel szemben, mert ők is csak a diplomáciai jómodor keretein belül tehetnek fel kérdéseket, és nem illik megkérdezni, hogy „mindezt csak a választások előtt méltóztatik így mondani...?” Vagy talán ez már természetes is? Viszont zavarólag hat az olyan nyilatkozat, hogy „csalódtunk Carter elnökben”, mert ez azt jelenti, hogy bíztunk benne, elhittük – hiszen ezért szavaztunk a demokrata jelöltre – hogy a népünk számára katasztrófát jelentő détant-politikát megváltoztatja, vagy irányát visszafordítja.

Carter (ezt is idéztük ma egy éve) elítélően nyilatkozott a helsinki meg egyezéstről: „Sokkal követelőknek és támadóknak kellett volna lennünk a helsinki konferencián, vagy esetleg éppen távol kellett volna maradnunk. Jelenleg Kelet-Európában a Szovjetunió a mi hozzájárulásunkkal és elismerésünkkel uralkodik ebben a körzetben. Helsinki előtt nem rendelkeztek ezzel. A helsinki megegyezés a szovjet diplomácia nagy győzelme, mert minket ígéretünk köt, hogy nem avatkozunk bele Kelet-Európa feletti uralmukba. Ellenértékül a Szovjetunió azt ígerte, hogy politikáját liberalizálja az emberi jogok kérdésében. Vállalt kötelezettségüket nem teljesítették.”

Az akkori elnökjelölt idézett kijelentése a változást áhító szavazópolgár részére azt jelenti, hogy: „Én James Carter elitélem az ellenzéki párt gyakorlatba tett külpolitikáját, amely azt a botrányos történelmi helyzetet idézte elő, hogy a Kelet-Európát fegyveres hódítóként uralma alatt tartó bolsevista vörös kormányzat a mi kormányunk hozzájárulását és elismerését kapta és ígéretünket hozzá, hogy nem avatko-

Ilyen a világ! (19)

Kedves Olvasóim!

A szóban forgó időben, 33 évvel „a világ rendjét veszélyeztető” Németország tönkrevérése után Amerika népe még nem tudta elfogadni, hogy a beigért béke helyébe benyomuló szovjetállam mindinkább tartósan berendezkedik Európában, ami ellen, annyi ígéret után sem tesz semmit a kormányzat, amely azzal ámitja a népet, hogy az oroszországi rendszer meg fog változni, a szocialista államok is elfogadják, az emberi jogok terén is javul.

US feledésre játszik, egyre-másra hoz létre államokat összefogó nemzetközi szervezeteket, amelyekben elhal a tagállamok önállósága. Egyre kevesebb szó esik a rabországok felszabadításáról, a követelmények az emberi jogokra korlátozódnak. A kommunista államok kormányaival, mint megfelelő partnerrel üzleti kapcsolatba lép, a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap hitelnyújtással támogatja fennmaradásukat.

Csapó Endre

zunk bele Kelet-Európa feletti uralmukba, és az elfoglalt országokban azt tehetnek amit akarnak. De kedves választó közönség, akik között milliószám vannak Kelet-Európából származók vagy azok ivadékaik, rám szavazzatok, mert én ezt a politikai botrányt a népek szabadsága ellen elkövetett bűncselekménynek tartom, és ha az amerikai nép többsége rám szavaz, ez azt jelenti, hogy Amerika népe visszaköveteli azt az Amerikát, amely mindig is magasra emelte a szabadság zászlaját. Az ellenzéki párt kormányzata erről a nemes történelmi feladatról feledkezett meg, amikor milliók gyilkosát, ezeréves európai nemzetek eltipróját, az afrikai gyarmatosítás felszámolása idején európai kultúr- népeket gyarmatosító kegyetlen elnyomót bűncselekményében megerősítette, az ilyen pártnak le kell lépnie a kormányzatról, és át kell adnia helyét olyan párt elnökének, aki a szabadság tiszta eszményeit képviseli.”

Feltehetően így hangzott azoknak a szavazóknak a fülében Carter elnökjelölt fentebb idézett nyilatkozata, mert ha nem, akkor minek van az elnökválasztás, mit jelent az, hogy ellenzéki párt, és egyáltalán mi célja volt Carter elnökjelöltnak ennyit is mondani?

Ma egy évvel idősebben és egy évi tapasztalatokban gazdagodva módunkban van megítélni a tavalyi Újévi gondolatok gyanakvasait.

A Carter-kormány teljesen új személyi összetétellel jelentkezett. Úgyszólván senki sem maradt, aki élvonalban volt az előző években, némelyek esetleg évtizedben. Kissinger távozásánál még érdekesebb volt Rockefeller távozása. A teljesen új garnitúrától mindenki új vonalvezetést várt.

Nos, egy év után megállapíthatjuk: a vonalvezetésben semmi nem változott. A Szent Korona kádári kezekbe ajánlása és kiadása tanú rá! Mit jelent ez politikai nyelven? Azt, hogy a váltakozó pártok és váltakozó kormányok mögött kell lennie egy változatlan alapnak, amire a változatlan irányú politika támaszkodik.

Ha a teljesen ismeretlen Jimmy Carter 9 hónap alatt a jelentőségatlanságból az Egyesült Államok elnöke lett, és régi személyes barátaival megtöltötte a kormányzat felső állásait, és mégsem történt a politikai vonalvezetésben változás, akkor már csak egy magyarázat van: Amerika népe hátat fordított ugyan a fennálló rendszert képviselő professzionista politikusoknak, és azokat választotta, akik ellenpólusként hirdették

magukat, tehát a szavazók többsége az ismert rossz és az ismeretlen közt döntött a változás reményében, de ugyanakkor csak azt választhatta, amit eléje tettek, arra szavazhatott csak, akit az elnökjelölt szisztéma kiválasztott.

És itt találkozunk a változatlansággal: az ismeretlen Carterből az Establishment sajtója csinált elnököt, kihasználva a választóközönség tájékozatlanságát. És ezt a játékot csak négyévenként kell megismételni, a hatalmat közben semmi sem zavarja. A négyéves időszakon belül a sajtó szerepe megmagyarázni a választóknak, hogy a nagy politikát csak úgy lehet csinálni, ahogy a kormány csinálja, mert: „nem kockáztathatjuk az atomháború pusztítását”.

Így minden elnökválasztással közelebb kerülünk a détant politika céljához, amikor már elfogadja mindenki a cserét, a nemzeti önállóságért kapott „emberi jogokat” és majd azt, ami ennek jegyében készül.

Zbigniew Brzezinski a „Nemzeti Biztonság tanácsosa” (National Security Advisor) a nemzeti államról így nyilatkozik. „The old framework of international politics – with their spheres of influence, military alliances between nation-states, the fiction of sovereignty, doctrinal conflicts arising from 19th Century crises – is clearly no longer compatible with reality. ... The nation-state as a fundamental unit of man's organized life has ceased to be the principal creative force: international banks and multinational corporations are acting and planning in terms that are far in advance of the political concepts of the nation-state”. (A nemzetközi politika régi kerete – befolyási övezetekkel, nemzet-államok közötti katonai szövetségekkel, képzelt önállóságukkal, a 19-ik század válságaiból visszamaradt elvi küzdelmeivel – tisztán láthatóan nem egyezhet a valósággal. ... A nemzet-állam, mint a szervezett emberi élet alapvető egysége, megszűnt mint legfőbb alkotó erő; nemzetközi bankok, világvállalatok munkálkodnak és terveznek olyan megfogalmazásban, amik messze meghaladják a nemzet-államok politikai szemléletét.)

Mindez azért fontos számunkra, mert Brzezinski nem valami álmodozó teoretikus, hanem az amerikai vagy immár nemzetek feletti nagytőke politikai alapítványainak alkalmazottja és érvényesítője munkaadói szándékának az amerikai kormányánál, továbbá feje a Trilateral Commission-nak, mely társaság

jelentős szerepet visz a nemzetközi politikában.

Amerika és a Szovjetunió között kezdettől fogva élénk kereskedelmi kapcsolat volt, és már ezer és ezer szállal kötődik a szovjet blokk a nyugati nagyvállalatokhoz. Hazánk sorsának meghatározásánál ezeket a kapcsolatokat nem szabad figyelmen kívül hagyni, mert abba a hibába esünk, hogy a világpolitika kialakításában a különböző országok kormányainak cselekedetét vagy nyilatkozatát vesszük alapul, vagy éppen az ország lakosságának hangulatát, holott – ahogy Brzezinski felhívta rá a figyelmet – tekintetünk a bankok és nagyvállalatok felé kell fordítani.

Ha valóban úgy van, hogy a nemzetközi nagytőke el akarja távolítani érvényesülése útjából a nemzeti államokat, akkor a nemzeti keretekben gondolkodó szellemi irányzatokat kiirtó bolsevizmus természetes szövetségese, de üzleti gyakorlatban is azt tapasztaljuk, hogy a nyugati nagyvállalatok szívesen kötnek hosszulejáratú kereskedelmi szerződést központosított, diktatórikus kormányzatokkal. Ázsiai és afrikai országok esetében szinte ez az egyedüli út, és az csak természetes, hogy a szóbanforgó államok vezetői szívesen nyújtanak kedvező feltételeket a számukra fejlődést jelentő üzlethez.

Ha érzékeljük az elmaradt országokban rejlő üzleti lehetőségeket, nevezetesen, hogy mit jelent kétezer millió ember fogyasztóvá módosítása a nélkülözés fokáról a nyugati ember pazarlási fokára, vagy megfordítva: ugyanez mint olcsó munkaerő, akkor látjuk igazán természetesnek, hogy a világpolitika mindinkább az üzlethez igazodik.

Talán még közvetlenebb a haszon lehetősége olyan államokkal, amelyeknek lakossága nem az igényekben, hanem a lehetőségekben maradt vissza. Ilyenek a szovjet által gyarmatosított, és rendszerének ráerősökölése által fejlődés ütemében visszatartott országok Európa közepén, köztük elsősorban Magyarország.

A magyarországi kormányzat (természetesen teljes harmóniában a moszkvai rendszer enyhülés-politikájával) egymásután alapít közös vállalatokat nyugati cégekkel. Az ilyen állami/magán-üzlet, vagy minek nevezhetnénk, a kollektivisták elv megerősökölését vonja maga után. Állami – de csak a fele. De se baj – dollárért minden eladó; megváltoztatták a törvényt, amely szerint már szabad az út Magyarországon egyes üzletágokban (pl.

hotel, szolgáltatás, bank, stb.) a nyugati befektető részére 51%-os részvénytöbbséggel. (De ez sem új a nap alatt: Standard Oil és alvállalata a Vacuum Oil Company üzlettársak lettek a Szovjetunióval már 1926-ban, európai országokban szovjet olajat értékesítettek.) A magyarországi törvények előírják, hogy a profit 40 %-os (max.) adó alá esik, a nyugatiak fizetése 36 %-os adó alá, viszont más adó nincs. Az olcsó munkaerőn szerzett profitot a nyugati partner kiviheti kemény valutában. (The Wall Street Journal 1977. szept. 30. Detente Dividend c. cikke alapján.)

A nyugati partner így 15%-os átlag termelési költséget takarít meg a közös vállalkozásokon. (A munkaigényes vállalkozásokon ennél is többet, mert amíg a magyar dolgozó magyarországi havi munkabért kap, 150–200 dollárnak megfelelő forintot, külföldi kollégája ugyanezt kapja hetenként.)

Mint mondtuk, a politikát az üzlet érdeke irányítja. A Szent Korona hazavételében is ez látható. Amerika jelenlegi kormánya a szovjet megszállás börtönőreinek adja át a koronát, mert üzlettársakká váltak, és mert az üzletfél megkívánta, hogy a magyar nép felett gyakorolt hatalmának újabb nyugatról jött elismerése legyen.

A Magyar Hírek [az emigráció részére ingyen küldött propaganda újság] 1976. dec. 18-i számában tudósítás jelent meg Richardson amerikai kereskedelmi miniszter hivatalos látogatásáról, aki hazautazása előtt a sajtó munkatársainak többek között megemlégtette, hogy „... még olyan témákat is megvitattak, mint a magyar koronaékszerek sorsa...” jelent a Nemzetőr 1977. februári száma. Az amerikai magyar emigráció, mint a múltban, erre a hírre is megmozdult. A magyar küldöttségnek Carter elnök kijelentette, hogy a koronát nem adják vissza addig, amíg az ország idegen megszállás alatt van.

Carter elnök ellenkező irányú magatartása most, a Szent Korona kiadatásának elhatározása után, kétségtelenné teszi azt, amivel elmarasztalta választási kampánya során az ellenzéket, hogy: „Jelenleg a Szovjetunió a mi hozzájárulásunkkal és elismerésünkkel uralkodik Kelet-Európában.”

Hetvenézer tiltakozó távirat és a népes tiltakozó felvonulások (a The Australian 1977. dec. 13-i száma szerint) a State Departmentet nem hatotta meg. „Az elhatározás a korona visszaadására szilárd!” – jelentette ki Mr. Vance külügyminiszter.

A magyar Szent Korona már Magyarországon van. Mr. Vance úgy ítélte meg, hogy a „jelenlegi körülmények között a korona visszatérése helyénvaló”. Érzésünk szerint a „jelenlegi körülmények között” a Fort Knox betonpincéje ugyancsak nem volt elég biztonságos őrzőhely, nemzeti önállóságunk és alkotmányosságunk élő szimbóluma részére.

A nagy változásokat ígérő eszterendő elején azt kívánjuk, hogy nemzeti erekyénk sugározzon bűvös erőt hazai földön a magyar szabadságért titkon imádkozó és dolgozó hazafiakba, hogy a válság idején erősek legyenek.

(Ausztráliai Magyarság,